

at man vil tillægge en saadan Forsamlings Stemme i de kirkelige Anliggender en betydelig Vægt; jeg troer, at den vil ganske roligt kunne lade det komme an paa, hvorvidt man vil betragte denne Forsamling som Repræsentation for Folketirken, saaledes som der kan være Tale om en Repræsentation for et i uordnet Form bestaaende Samfund.

Grundtvig: Ved Talen om en Repræsentation for den danske Folketirke skulde jeg ikke have ønsket at tage Ordet, da den Sag saa ofte har været omhandlet her og maa synes saa temmelig at være bragt paa det Rene, men, da det atter nu ansees for noget meget Galt og noget Utaaleligt, at det skulde siges herinde, at en saadan Repræsentation egentlig ikke kan finde Sted, fordi man ikke kan sige, at Folketirken er egentlig factisk tilstede, saa maa jeg dog vedkjende mig netop de samme Ord. Det følger jo af sig selv, at det aldrig kunde falde mig ind at nægte, at, dersom Pasterne have Ret, dersom Præsterne og Biskopperne, som man kalder dem, udgjøre Kirken, ja, saa er der en Folketirke, og saa kan den repræsenteres naarsomhelst og saa ofte, man ønsker det; men dersom der derimod ved Kirken, saaledes som Lutheranerne have gjort, skal forstaaes en Menighed, som er enig i Troessager, idetmindste i Grunden, som erklærer sig for enig deri, og som, da Ingen kan see i Hjærterne, ogsaa maa antages derfor, nu saa veed jeg ikke, hvor det kan falde Nogen ind, der kender det Mindste til Forholdene her, ikke blot, som de nu ere, men som de have været i hele den Deel af det 19de Aarhundrede, som vi have oplevet eller ikke have oplevet, at paastaae, at der paa nogen Maade finder en saadan Grundenighed Sted, da det jo har været aldeles sædvanligt, at ikke alene Folk i Almindelighed, men selv de, der vare Præster og Lærere i Kirken, have erklæret sig mod, hvad der efter vore symboliske Bøger netop hører til Grundsetningerne, til de Ting, som Alle maae bekynde. Da det er saa, og Kirken paa den anden Side hidtil har været en Tvangskirke, da det ikke har været tilstaaet Nogen, som i sin spæde Alder er bleven døbt, at gaae ud af den, uden at komme i Slaveriet, saa mener jeg dog, at det vilde være en forunderlig Ting,

at gjøre den Paastand, at virkelig i lutherisk, og jeg vil sige i menneskelig Forstand — thi man regner ellers ikke Nogen til en Menighed eller en Sect, hvad man nu vil kalde det, uden at han vedkjender sig Menighedens Troesskyndelse — den tvungne Vedkjendelse skulde gjælde for et Vidnesbyrd om, at man hørte til en saadan Kirke. Altsaa en Repræsentation af Kirken kan der vistnok ikke med Sandhed tales om; thi det vilde jo ikke engang blive saa, og kunde jo efter Omstændighederne ikke blive saa, at de, der skulde vælges, hvem det saa end blev, skulde have en vis Troesskyndelse, og at de bestandigt skulde have havt den, og naar de ikke kunde det, kunde de ikke finde Vælgere. Derimod er det ligesom, at Cultusministeren kan have et Skjøn om, hvem han troer, der har den meste Forstand paa, hvad man i det Hele taget regner for Kirken, og have den meste Forstand paa, hvorledes en Kirke skal være indrettet; og han kan da søge dem, som han troer have Sands for det religiøse Liv i det Hele. Saaledes kan man gaae frem, men det bliver da ikke en Repræsentation for en bestemt Kirke, for et bestemt Troessamfund, men det bliver ialtsald en Repræsentation for den kirkelige Interesse.

Formanden: Jeg maa bemærke, at nærværende Forespørgsel berører en Gjenstand, som kan give og ogsaa har givet Anledning til meget vidtgaende Discussioner. Medens jeg nu troer strengt at burde overholde, at man holder sig til selve Forespørgselsens Gjenstand, maa jeg erkjende, at der er fremkommet Optringer, som der har kunnet være Grund til at imødegaae; men da de forskellige Meninger nu have faaet Leilighed til at udtale sig, og da det forekommer mig, at selve Forespørgselsens Gjenstand, til hvilken Tid den paagjældende Sammenkaldelse skal see, har fundet sin Besvarelse, skal jeg erklære Forespørgselen for sluttet.

Efter Dagsordenen gif man derefter over til 2den Behandling af de af vedkommende Udvalg foreslaaede Beslutninger i Anledning af Valg af Statsrevisorer (Første Behandling findes i Tidendens Nr. 283 Sp. 4501 ff.).

Disse Beslutninger vare følgende: